

Na podlagi 2., 60. d in 60. e člena ZAKONA O OSNOVNI ŠOLI (Uradni list RS, št. 81/06, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12-ZUJF, 63/13 in 46/16 – ZOFVI-K) je Svet zavoda Osnovne šole Davorina Jenka Cerklje na Gorenjskem na 17. seji 29. 6. 2010, potem ko je Svet staršev o osnutku VZGOJNEGA NAČRTA IN PRAVIL ŠOLSKEGA REDA oblikoval mnenje na seji 26. 5. 2010 sprejel naslednji Vzgojni načrt in pravila šolskega reda. Na podlagi 2., 60. d in 60. e člena ZAKONA O OSNOVNI ŠOLI (Ur. l. RS, št. 102/ 07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF in 63/13, 26. 7. 2013, v nadaljevanju ZOsn) je Svet zavoda sprejel spremembe in dopolnitve na svoji seji 29. 9.2020 in 15. 3. 2022.

VZGOJNI NAČRT IN PRAVILA ŠOLSKEGA REDA

**Z medsebojnim spoštovanjem in delovnim vzdušjem se učimo in vzgajamo za
ustvarjalno življenje – ZNANJE ZA ŽIVLJENJE.**

KAZALO

Št. poglavja	Naslov poglavja	Stran
1.	VZGOJNA NAČELA IN VREDNOTE ŠOLE	2
2.	VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE	4
2. a	PREVENTIVNE IN PROAKTIVNE DEJAVNOSTI	4
2. b	SVETOVANJE IN USMERJANJE	5
2. c	VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI	6
3.	SODELOVANJE S STARŠI	10
4.	PRAVILA ŠOLSKEGA REDA	11
5.	ZA ZAKLJUČEK...	16

1. VZGOJNA NAČELA IN VREDNOTE ŠOLE

Slovenska UNESCO ASP mreža

UNESCO je ena izmed 15 specializiranih agencij Organizacije Združenih narodov in želi prispevati k miru, odpravljanju revščine, trajnostnemu razvoju in medkulturnemu dialogu preko sodelovanja v znanosti, izobraževanju, kulturi, komunikacijah in informacijah. Svoj sedež ima v Parizu.

Slovenska nacionalna komisija za UNESCO zastopa Unesco v Sloveniji in deluje znotraj Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Njena naloga je svetovati vladi na vseh področjih UNESCO in skrbeti za izvajanje ciljev in dejavnosti UNESCO v Sloveniji.

Slovenska UNESCO ASP mreža je del mednarodne UNESCO ASP mreže šol. Ta je bila ustanovljena leta 1953 v Parizu in trenutno vključuje več kot 9000 izobraževalnih ustanov v 180 državah.

Odprtost in spodbujanje k sožitju sta dva izmed glavnih ciljev, h katerim stremijo UNESCO šole po vsem svetu.

- UNESCO šole in vrtci delujejo v skladu s 4 stebri izobraževanja (po Jacquesu Delorsu):
- **Prvi steber: Učiti se, da bi vedeli.**
- *V novem tisočletju se spreminja vsebina poučevanja: učitelj pomaga učencem izbirati in osmišljati informacije okrog njega, učiti, kako se učiti, odpirati medpredmetna problemska področja, npr. skrb za okolje, za zdravje, obvladovanje konfliktov ...,*
- *proces poučevanja se enakomerno porazdeli med šolo, delo in prosti čas,*
- *okrepi se učenje socialnih in etičnih veščin,*
- *strogo vodene aktivnosti se menjavajo s spontanimi individualnimi iniciativami,*
- *učiteljeva najvažnejša vloga je motivirati za vsebine.*
- 2. **Drugi steber: Učiti se, da bi znali delati.**
- *Učimo se in razvijamo svoje sposobnosti za ravnanje v konkretnih praktičnih razmerah,*
- *navajamo na skupinsko delo,*
- *poudarjamo osebno predanost delu.*
- 3. **Tretji steber: Učiti se, da bi znali živeti skupaj.**
- *Učimo se o sebi in drugih, učimo se spoštovanja sebe in drugih,*
- *razvijamo strpnost do vseh vrst drugačnosti,*
- *učimo se reševati konflikte skozi dialog,*
- *učimo se učinkovitega samoizražanja in komuniciranja z drugimi,*
- *učimo se skupaj, od vseh, iz različnih kulturnih izkušenj,*
- *učimo se živeti z naravo in*
- *učimo se živeti skupaj in deliti med seboj (z družino, prijatelji in drugimi).*
- 4. **Četrty steber: Učiti se biti.**

- *Izobraževanje prispeva k celovitemu razvoju vsakega posameznika (k njegovemu duševnemu in telesnemu razvoju, čustvovanju, smislu za lepoto, k osebni odgovornosti in duhovnim vrednotam).*
- *Učimo se, da bi postali modri, da bi znali koristno in pravilno uporabljati svoje znanje in sposobnosti, da se zavemo, kdo smo v odnosu do drugih.*
- *Učimo se kontrolirati svoje obnašanje, spoštovati druge ljudi in razvijati sočutje do njih.*

spletna stran: <https://www.unesco-sole.si/>

Vrednote, ki jih je živel Davorin Jenko:

- želja po izpopolnjevanju
- domoljubnost, s svojimi deli izražal narodno zavest,
- ljubezen do domačega jezika, ljudskega izročila
- marljivost, vztrajnost pri zastavljenih nalogah,
- ustvarjalnost,
- inovativnost, iznajdljivost
- povezovalnost (gledališče, zbori, med solisti,...),
- predanost delu, poklicu,
- svetovljanstvo (komunikacija v tujih jezikih, šolanje in delo v elitnih tujih ustanovah, velik prispevek h kulturi tujega naroda.)

VZGOJNA NAČELA:

Načelo oblikovanja optimalnega življenjskega, učnega in vzgojnega okolja v fizičnem, psihološkem, socialnem in duhovnem smislu.

Načelo strpnosti.

Načelo zavzetosti za vsakega posameznika, spodbujanje odličnosti posameznikov in odnosov, načelo individualnosti.

Načelo spoštovanja učencev in vzajemnega spoštovanja.

Načelo medsebojne pomoči.

Načelo združevanja pravic, odgovornosti in pravil. Da bo vsem učencem naše šole zagotovljena pravica do spoštovanja, do učenja, do varnosti, bomo dosledno skrbeli za upoštevanje dogovorjenih pravil. Spodbujali bomo učence k odgovornemu vedenju, ki vključuje spoznanje, da vedenje izbiramo sami, da smo nosilci svojih dejanj. Spodbujali bomo zavračanje izgovorov oziroma izmikanje odgovornosti, sprejemanje vnaprej znanih posledic ustreznih in neustreznih vedenj, upoštevanje zmožnosti prevzemanja odgovornosti glede na razvojne stopnje učencev.

V vzgojno delovanje se vključuje s pobudami in idejami tudi učence.

Načelo strokovne avtonomnosti posameznega učitelja in drugih strokovnih delavcev pomeni zavzeto, odgovorno poučevanje, objektivno ocenjevanje in strokovno ukrepanje. V primeru dvoma učenca ali staršev se starši obrnejo na učitelja, razrednika, ravnatelja, v skrajnem primeru pa na člane pritožbene komisije.

Načelo usklajenosti vzgojnih dejavnikov in skupnega reševanja težav, dogovarjanja. Enotnost vzgojnega delovanja staršev in šole je poleg spodbudnega in varnega okolja, primerne nagajevanja, ukrepanja ter ustreznih pričakovanj glede na individualnost posameznega učenca temelj dobre vzgoje. Šola bo na različne načine spodbujala sodelovanje in vključevanje staršev, če pa pričakovanja staršev ne bodo v skladu z vzgojnimi načeli šole, bo šola poskušala s strokovnimi utemeljitvami starše pridobiti za sodelovanje. Vsi udeleženi deležniki se moramo truditi za partnerski odnos.

Načelo osebnega zgleda. Vsi zaposleni presoajamo svoja ravnanja z vidika vrednot in izbranih vzgojnih načel ter jim dosledno sledimo.

VREDNOTE ŠOLE:

Zaposleni se skladno z vizijo naše šole trudimo za spoštovanje in razvoj vrednot, ki smo jih vpletli v vizijo in ki nas usmerjajo pri načrtovanju in izvajanju našega vzgojno-izobraževalnega dela:

spoštovanje, strpnost, solidarnost, zaupanje, sodelovanje, ustvarjalnost.

2. VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE

2. a PREVENTIVNE IN PROAKTIVNE DEJAVNOSTI ŠOLE

Pri izboru preventivnih in proaktivnih dejavnosti bomo upoštevali potrebe učencev po varnosti, sprejetosti, pripadnosti, vključenosti, uspešnosti, individualnosti, svobodi, ustvarjalnosti, gibanju in sprostitvi.

Šola bo izvajala take dejavnosti, ki bodo razvijale **solidarnost** (medsebojna učna pomoč, dobrodelne akcije), **medgeneracijsko sodelovanje**, **strpnost** (delavnice znotraj oddelčnih skupnosti o sprejemanju drugačnosti, šolski parlament, ki naj bi ozaveščal učence s težavami ljudi s posebnimi potrebami), **nenasilje** (delavnice, predstave, spodbujanje branja knjig, ki učijo učence nenasilnega ravnanja, treningi asertivnega vedenja, treningi socialnih veščin, šola za starše – predavanja, delavnice, ukrep povečanega nadzora nad učenci, ki se vedejo nasilno), **trajnostno razmišljanje** (podnebne spremembe, ekološke delavnice znotraj ur oddelčnih skupnosti, trajnostno razmišljanje in ravnanje delavcev šole, uvajanje biološko in lokalno pridelane hrane v prehrano, spodbujanje k zmanjšanju odpadkov, seznanjanje učencev z novimi dognanji, kako živeti zdravo v odnosu do sebe, ljudi, okolja ...),

Vzgojne dejavnosti šole so tudi vsi projekti znotraj **Erazmusa, Unesca in Unicefa, mednarodno sodelovanje s šolami** ter obeleževanje dni, ki spodbujajo osebno rast učencev in podpirajo naše cilje.

Izvajali bomo preventivne dejavnosti za preprečevanje zasvojenosti (**škodljivost alkohola, kajenja in drugih psihoaktivnih substanc**), za **razvijanje digitalne pismenosti**, za zdrav odnos do svojega telesa (npr. **nepremišljena spolna aktivnost, nega telesa in kože**). Preventivne dejavnosti bodo spodbujale k **čim manj tveganemu vedenju v prometu** ter zgodnjim **preprečevanjem nastanka bolezni**, ki so posledica nezdravega življenjskega sloga. V program bomo dodajali druge aktualne vsebine. V prvi triadi bomo sistematično izvajali zobno preventivo.

Aktivno preživljanje odmorov na šolskem igrišču, v športni dvorani in v urejenih koticih v šoli s spoštljivim odnosom do šolske lastnine.

Vsak oddelek na predmetni stopnji ima enkrat na štirinajst dni uro oddelčne skupnosti. Na vsakih štirinajst dni ima razrednik na urniku pogovorno uro. Razredna ura poteka po vnaprej določenem preventivnem programu ter s ciljem razvijanja čim večje socialne kompetentnosti učencev. Razredne ure se redno evalvirajo na učiteljskih koordinacijah, na koncu šolskega leta pa se kvaliteto dela razrednikov meri tudi z vprašalniki za merjenje zadovoljstva staršev, učencev in tudi učiteljev.

Šola letno organizira izobraževanje za razrednike, da bi bili pripravljene in seznanjeni s preventivnim programom in svetovalnim delom v oddelku ter seznanjeni z izborom tem razrednih ur, pri katerih učenci dobijo izkušnjo gibalne oviranosti, slepote, izkušnjo učnih težav, izkušnjo izključenosti iz skupine, kako se učiti učiti ...

2. b SVETOVANJE IN USMERJANJE

Cilji svetovanja so, da se učenec uči:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost,
- spremljati svojo uspešnost,
- razmišljati in presojeti svoje vedenje in ravnanje drugih ljudi,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- empatičnega vživljanja v druge, sprejemanje različnosti,
- opazovati lastna občutja, razmišljanja in vedenja,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
- reševati probleme in konflikte,
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih so prisotni stres, strah, tesnoba, jeza, žalost, občutki sramu ali krivde, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspehov, depresija (čustvena inteligentnost),
- razvijati realno in pozitivno samopodobo in samospoštovanje.

Na naši šoli **svetovanje** poteka **neposredno** (izvajajo ga razredniki, učitelji, svetovalni delavci in ravnatelj) in **posredno** med urami oddelčne skupnosti, med branjem zgodb in interpretacijami le teh ter med skupinskimi pogovori o določeni prireditvi, dogodku, ki naj bi spodbujali razvoj socialne kompetentnosti učencev. Vsak, ki nudi svetovanje, se drži naslednjih pravil:

1. svetovancu zagotovimo zaupnost,
2. rezultat svetovanja naj bi bil, da svetovanec doseže določeno mero vpogleda v svoje težave oziroma razume problem,
3. svetovallec poskuša spodbuditi svetovančevo osebnostno rast oziroma pozitivno spreminjanje,
4. svetovanec mora biti v procesu svetovanja aktiven.

Šolske svetovalne delavke izvajajo tudi **posvetovanje**, ki pa je proces, pri katerem v sodelovanju s starši ali posameznim učiteljem pomagajo učencu.

Svetovanje se lahko izvaja v okviru ur oddelčnih skupnosti, pogovorov z učenci v času govorilnih ur za starše in učence, ob sprotne reševanju problemov in drugih priložnostih.

Oblike pomoči učencu so lahko še:

- organizacija pomoči učitelja ali sošolcev pri učenju,
- individualna in skupinska pomoč,
- načrtno vzpostavljanje določenih socialnih povezav med učenci,
- vključevanje v določene dejavnosti,
- uvajanje v določene funkcije in druge pomembne odgovornosti,
- nudenje različnih oblik zunanje pomoči,
- dogovori z učencem o občasnih individualnih programih,
- vrstniška mediacija,
- zagotavljanje varnosti itd.

2. c VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

Vzgojni načrt, pravila šolskega reda in šolski red se vsako leto predstavijo učencem v publikaciji, so na vidnem mestu na oglasni deski šolske skupnosti učencev (po triadah). Vsaki triadi naj se predstavijo na njim najbolj razumljiv način.

POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE

Sodobne teorije vzgoje pravijo, da načrtno in premišljeno nagrajevanje in spodbujanje zmanjšuje število in težo disciplinskih problemov. Če otroka ne pohvalimo, ko si to zasluži, pridobi o sebi slabo mnenje, slabo samopodobo. Otrok s pohvalo dobi informacijo o tem, katere oblike vedenja so primerne in katere niso. Sposobnost moralnega presojanja se povečuje s starostjo in izkušnjami, zato morajo biti naša pričakovanja glede vedenja učencev ustrezna njihovi starosti. S primernim nagrajevanjem in izrekanjem pohval želimo pri učencih

spodbuditi še **učenje učenja, trajnostno razmišljanje, inkluzivno vedenje, homogenost oddelčnih skupnosti, ustvarjalnost**. Zato bomo izbrane učence peljali na nagradni izlet, izbirali bomo športnika razreda, izrekli bomo ustne pohvale za trud in prizadevnost, dosledno bomo seznanjali starše s trudom in prizadevnostjo otroka. Odločili smo se tudi, da bomo nekajkrat letno nagrajevali ravnanje posameznikov ali oddelkov v povezavi z določeno humanitarno akcijo ali v povezavi s ciljem, ki ga bomo želeli. Nekajkrat letno bomo organizirali sprejem pri ravnatelju za učence, ki so dosegli določena priznanja na tekmovanjih, ali za učence, ki so izkazali poseben napredek v vedenju ali so izrazito vključujoče naravnani in na ta način pozitivno vplivajo na druge učence šole. Dobre rezultate na tekmovanjih in pri določenih akcijah bomo objavljali tudi na šolskem radiu.

NAGRADNI IZLET (kriteriji):

1. izredna prizadevnost za učni uspeh,
2. pomoč sošolcem (pozitiven odnos do otrok s PP),
3. pozitiven vpliv v SUO (oddelčna skupnost), šolski skupnosti (parlament...),
4. aktivnost v prepoznavnih (vseh) krožkih šole (pevski z., folklor, lik., Odmevi...),
5. športni dosežki,
6. šolska tekmovanja (Vegovo, BZ, Cankarjevo, Računanje je igra...),
7. humanitarne akcije (sodelovanje v različnih akcijah),
8. aktivno delo v Unescu, Unicefu,
9. razni drugi uspehi (projekti, dan šole, Podarim ti pesem...),
10. spoštljiv odnos,
11. kulturno obnašanje.

ŠPORTNIKA RAZREDA (kriteriji):

1. prizadevno delo in sodelovanje pri urah ŠPO,
2. osvojeno vse športno znanje ter napredek,
3. zastopanje šole na raznih športnih tekmovanjih izven šole,
4. dosežki na šolskih športnih tekmovanjih,
5. pošten, športni boj, poštena igra,
6. celostna podoba učenca športnika.

KNJIŽNA NAGRADA OB KONCU 9. RAZREDA (kriteriji):

1. delo v oddelčni skupnosti,
2. pomoč sošolcem,
3. samoiniciativnost,
4. prizadevnost,
5. pozitiven odnos,
6. sočutje (empatija).

VZGOJNI UKREPI ZA KRŠITVE PRAVIL

- Strokovni delavci šole in starši smo pripravili nabor vzgojnih ukrepov (če učenec ni pripravljen sodelovati pri reševanju problemov, kadar zavrača samopresojo, svetovanje in usmerjanje, če ni pripravljen upoštevati potreb in pravic drugih ali ponavlja kršitve šolskih pravil in dogovorov):
  - Individualni razgovor učitelja z učencem, ki pri pouku povzroča težave.
  - Ustno opozorilo učitelja.
  - Opravičilo učenca prizadetemu.
  - Aktivno vključevanje učenca. Učitelj izvede aktivnosti za preusmeritev motečega vedenja.
  - Presedanje na drugo mesto.
  - »Podpis v publikaciji« je ukrep, ko učitelj učenčevu neupoštevanje pravil šolskega reda zapiše v publikacijo in od učenca zahteva, da mu s strani starša podpisano obvestilo naslednji dan pokaže.
  - Dogovor z učiteljem o spremembi vedenja učenec zapiše v publikacijo.
  - Učencu se ne dovoli opravljati tistih vaj pri športu, pri katerih bi se lahko zaradi neustrezne športne opreme poškodoval. Namesto tega lahko opravlja ustrezne vaje ali se izobražuje o teoriji športne vzgoje.
  - Če je učenec brez učnih pripomočkov, se ga zaposli na drug način, manjkajoče delo pa nadoknadi doma.
  - Učenec, ki ni opravil svojih obveznosti, mora na zahtevo svojega učitelja ostati v šoli po pouku in dokončati svoje obveznosti.
  - Učenec dobi neupravičeno uro, če neupravičeno zamuja ali ni prisoten pri pouku ali dnevu dejavnosti.
  - Učenec samostojno predela učno snov, pri kateri je neopravičeno izostal.
  - Učenec ustvarjen nered sam počisti za seboj.
  - Učenec (učenka), ki ima težave z vedenjem, mora prebrati določeno knjigo z vzgojno tematiko in jo predstaviti sošolcem ali širši skupini otrok. Izbrana knjiga mora biti vsebinsko povezana z učenčevimi težavami.
  - Ob neprimernem ravnanju učenec pripravi predstavitev na določeno temo ali izdela plakat.
  - Učenec zapiše razmišljanja o svojem vedenju.
  - Prekinitev opravljanja ocenjevanja znanja, odvzem pisnega izdelka in negativna ocena tega pisnega izdelka, če učenec pri ocenjevanju znanja kakorkoli prepisuje.
  - Izločitev učenca, ki moti, iz razreda. Učencu se omogoči nadaljevanje dela v učiteljem, ki je določen v ta namen. Učenec se po pouku o vedenju in o snovi pogovori z učiteljem, ki je učenca izločil.
  - Pogovor razrednika z učencem, ki pri določenemu učitelju ali učiteljem povzroča težave.
  - Obravnava učenca pri svetovalni službi.
  - Restitucija (metoda poravnave povzročene škode). Posluževali se je bomo pri povrnitvi materialne škode, pa tudi pri škodi povzročeni na etičnem, socialnem in psihološkem področju.

Osnovna šola Davorina Jenka Cerklje na Gorenjskem, Krvavška cesta 4, Cerklje
Vzgojni načrt in Pravila šolskega reda

- Poplačilo škode, če se ugotovi, kdo je škodo povzročil namerno.
- Razgovor razrednika in svetovalne delavke s starši učenca, ki moti pouk.
- Za učenca, ki pogosto moti, se dnevi dejavnosti, ki so načrtovani izven šole, spremenijo v aktivnosti znotraj šole, z istimi cilji.
- Učenec, ki ogroža varnost drugih učencev, preživlja določeno obdobje odmora pod nadzorom strokovnega delavca.
- Za učence, ki pri pouku motijo ali se na kakršenkoli drug način vedejo moteče, se organizira interesna dejavnost učenja socialnih veščin in odgovornosti.
- Učenec, ki se vede izključujoče, se udeležuje vseh aktivnosti za spodbujanje inkluzivnega vedenja otrok (npr. obeleževanje svetovnega dneva invalidov, pomoč pri obeležitvi dneva bele palice, svetovnega dneva boja proti aidsu...).
- Učenec na različne načine pomaga pri delu v oddelku podaljšanega bivanja (npr. branje pravljic učencem).
- Učenca se prestavi v drug razred. Učenca se lahko prestavi iz matične šole na podružnično šolo v Zalogu ali obratno.
- V primeru ponarejanja pisnega preizkusa znanja ali popravljanja ocene ali popravljanja točkovanja, učenec prejme pisni opomin.
- Začasni odvzem naprave ali predmeta, s katerim učenec moti izvedbo pouka ali ogroža svojo oziroma tujo varnost. Predmet je potrebno shraniti pri ravnatelju in o odvzemu predmeta obvestiti starše, ki osebno prevzamejo napravo.
- Uporabo postopkov, kot jih narekujejo Navodila s priložnikom za obravnavo med vrstniškega nasilja v VIZ.
- Odstranitev učenca od pouka ali dejavnosti v šoli; do prevzema staršev ali skrbnika/zakonitega zastopnika ga prevzame strokovni delavec.
- V določenih situacijah strokovni delavec o dogodku takoj obvesti starše vseh udeležencev.
- Odstop zadeve pristojni instituciji.

Podrobnejša navodila oz. priporočila za izbiro vzgojnih ukrepov so navedena v dokumentu Ukrepi od kršitvah šolskega reda OŠ Davorina Jenka Cerklje, ki je priloga št. 1 tega dokumenta.

Vzgojni ukrep izbere razrednik v sodelovanju s šolsko svetovalno službo in v posameznih primerih tudi z učiteljskim zborom. Ukrep je smiselno povezan s kršitvijo. Pri izboru vzgojnega ukrepa se upošteva otrokovo zrelost, pripravljenost za sodelovanje, okoliščine kršenja šolskih pravil, predhodno vedenje učenca. Starše se z vzgojnimi ukrepi dosledno seznanja. Ukrep lahko predlagajo tudi starši. Prizadevali si bomo za podporo staršev pri izrekanju vzgojnega ukrepa. Želimo si, da bi starši s svojimi vzgojnimi prizadevanji pomagali učencu razumeti vzgojni ukrep. Če se starši z izbranim vzgojnim ukrepom ne strinjajo, se bo šola trudila s starši doseči soglasje. Če soglasje ne bo možno, bo šola vzgojni ukrep vseeno izrekla. O vsakem izrečenem vzgojnem ukrepu razrednik vodi zapis. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano s priložnostmi za učenje in spreminjanje vedenja.

V skladu s 60. f členom Zakona o OŠ se lahko učencu izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, ki so določene z Zakonom o OŠ, drugimi predpisi, akti šole (Vzgojnim načrtom in pravili šolskega reda) in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Vzgojni opomin šola lahko izreče za kršitve, ki so storjene v času:

- pouka,
- dnevnih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti ter
- drugih dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu, hišnem redu, pravilih šolskega reda in drugih aktih šole.

Učencu lahko šola izreče vzgojni opomin v posameznem šolskem letu največ trikrat. O izrečenem opominu šola starše seznanja z obvestilom o vzgojnem opominu.

Postopek izrekanja vzgojnega opomina:

- Obrazložen pisni predlog za izrek vzgojnega opomina poda strokovni delavec šole razredniku.
- Razrednik preveri, ali je učenec kršil dolžnosti in odgovornosti, določene z Zakonom o OŠ, drugimi predpisi in akti šole (Vzgojnim načrtom in pravili šolskega reda).
- Razrednik preveri, katere vzgojne dejavnosti in vzgojne ukrepe je za učenca šola predhodno že izvedla.
- Razrednik opravi razgovor z učencem in njegovimi starši oziroma strokovnim delavcem šole, ki zastopa interese učenca, če se starši ne udeležijo pogovora.
- Po razgovoru razrednik pripravi pisni obrazložen predlog za izrek vzgojnega opomina in ga posreduje učiteljskemu zboru. Če razrednik oceni, da ni razlogov za izrek vzgojnega opomina, o tem seznanja učiteljski zbor.
- Učiteljski zbor skliče ravnatelj.
- Vzgojni opomin izreče učiteljski zbor.
- Obvestilo o vzgojnem opominu pripravi razrednik.
- Obvestilo o vzgojnem opominu v dveh izvodih učencu osebno izroči razrednik.
- Učenec obvestilo o vzgojnem ukrepu v dveh izvodih odnese staršem in en podpisan izvod vrne razredniku, ki ga vloži v mapo vzgojnih opominov.

Kot pomoč pri izrekanju vzgojnih ukrepov je učitelju na voljo vzgojna mapa.

Individualiziran načrt:

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala. Pri pripravljanju individualiziranega vzgojnega načrta lahko sodelujejo tudi starši.

O poteku postopka izrekanja vzgojnega opomina šola vodi zabeležke.

Kdo in kako preverja ali razrednik opravi svoje delo v zvezi z izdajanjem ukrepov?

Učitelj oz. razrednik, ki je izdal ukrep, je odgovoren za sledenje izvedbe in posledic ukrepa

Učinkovitost izrekanja vzgojnih ukrepov strokovni delavci preverjajo na delovnih sestankih, sestankih oddelčnih učiteljskih zborov, s starši na govorilnih urah in z učenci na pogovornih urah.

3. SODELOVANJE S STARŠI

Šola si bo prizadevala za čim bolj tesno sodelovanje s starši na vzgojnem področju, pri oblikovanju življenja in dela šole, pri izbiri proaktivnih in preventivnih vzgojnih dejavnosti, pri svetovanju in usmerjanju.

S starši bomo sodelovali na formalnih in neformalnih srečanjih.

Formalna srečanja:

- **Govorilne ure**, ki jih ima vsak strokovni delavec enkrat mesečno popoldan ter enkrat tedensko v dopoldanskem času. Urnik govorilnih ur za vsakega strokovnega delavca je objavljen na spletni strani šole in na oglasni deski pred zbornico. Na osnovi dogovora s posameznim strokovnim delavcem in starši so možne govorilne ure tudi izven teh terminov.
- Vsak razrednik naj bi imel najmanj dva **roditeljska sestanka**, ki morata biti smiselno povezana z načrtovanimi letnimi aktivnostmi oddelka. Vedno se piše zapisnik roditeljskega sestanka, ki ga po elektronski ali s klasično pošto dobijo vsi starši učencev določenega oddelka. Za to poskrbi razrednik.
- **Telefonski pogovori**.
- Šola spodbuja **stike staršev s šolo preko elektronske pošte ali e Asistenta**. Ti stiki pa nikakor ne smejo zamenjati ali nadomestiti osebnih stikov. Starši naj vzpostavijo tovrsten stik z učiteljem šele po tem, ko starši in učitelji že navežejo tudi osebni stik.
- **Šola za starše**. Vsako leto jo pripravi šolska svetovalna služba, ki mora ob pripravi upoštevati želje in pripombe staršev.
- Za starše učencev 1. razreda skupina za VN vsako šolsko leto pripravi delavnico (2. roditeljski) na temo vzgojnega delovanja šole, izvede jo razrednik, pri izvedbi sodeluje tudi član skupine za VN.

4. PRAVILA ŠOLSKEGA REDA

Za učence in učenke:

Izkoristi pouk za to, da se **čim več naučiš, da čim več spoznaš, da se naučiš kritičnega, samostojnega in izvirnega mišljenja. Uči se, da boš znal(a) delati. Izkoristi šolo za spoznavanje sebe, sprejmi se takšnega (takšno), kot si in skrbi zase, da boš živel(a) v ravnotežju, vedrini, miru.** Pouk in druge vzgojno izobraževalne dejavnosti obiskuj redno. Redno izpolnjuj svoje obveznosti. K pouku **prinašaj vse potrebščine**. Izpolnjuj obveznosti med dežurstvi.

Bodi **vljuden(a)** do učiteljev in ostalih delavcev šole in tudi do vseh učencev. Vljudno vedenje pomeni, da počakaš na vrsto, da uporabljaš besedi prosim in hvala, da pozdravljaš.

Ob vsaki priložnosti **pomagaj** učencem in tudi delavcem šole. Kadar zaznaš nasilje, ga sporoči odrasli osebi, ki ji zaupaš. Nikoli ne izsiljuj drugih učencev ali delavcev šole in jih fizično, verbalno in spolno ne napadaj. Izogibaj se na kakršen koli način škoditi drugim.

Vprašaj za dovoljenje, preden uporabiš stvari drugih. Meči smeti v koš, v knjižnico vračaj nepoškodovane knjige, ne piši po stenah, mizah, avtobusih, ne uničuj šolske opreme.

Spoštuj uradne dokumente, jih ne popravljalj ali uničuj.

Kadar govorijo drugi, učitelj ali učenci, jih tiho poslušaj. To je prvi pogoj za ustvarjalno in kvalitetno življenje v skupnosti. Ne moti pouka.

Razmišljaj trajnostno, zato skrbi za čistočo na šoli in v njeni okolici ter za varčno porabo papirja na straniščih in v umivalnicah. Ne toči vode brez potrebe in ugašaj luči, kadar ni potrebe, da gorijo.

Hrano, ki ni bila razdeljena, pusti v plastičnih posodah s pokrovom, pijačo v vrču. Tako vam bomo neuporabljeno hrano lahko ponudili med odmori. Na ta način boš pokazal(a) spoštovanje do ljudi, ki jim hrane primanjkuje.

De se bomo vsi počutili varne in sprejete, **bodi strpen(a)** do vseh, ki niso po tvojih merilih, **solidaren (solidarna)** do prikrajšanih, **bodi zaupljiv(a)**.

Odkrito prosi za pomoč, če jo potrebuješ, in **se ne posmehuj učencem**, ki brez pomoči ne morejo biti uspešni.

V svoji oddelčni skupnosti bodi aktiven(a), skrbi za dobro in delovno vzdušje. Ne posmehuj se vedoželjnim in radovednim sošolcem in sošolkam ter spodbujaj sošolce in sošolke, ki za šolsko delo niso motivirani. V skupinah učencev deluj povezovalno in se trudi za pravilno zaznavanje različnih čustvenih stanj te za pozitivno komunikacijo.

Veseli se uspeha drugih. Športno navijaj na njihovih tekmah, drži pesti, ko sošolec sodeluje na tekmovanju. Poslušaj prispevke članov šolskega radia in preberi šolsko glasilo, ki je plod truda učencev šole. Prisluhni učencem na kulturnih prireditvah ter spoštuj njihovo umetniško aktivnost in izraznost.

Učitelji te želijo čim več naučiti, zato **se potrudi pri preverjanju in ocenjevanju**, tudi če ne vpliva na tvoj končni uspeh ali na možnost vpisa v srednjo šolo.

Skrbi za lastno zdravje ter varnost in ne ogrožaj zdravja in varnosti drugih učencev in delavcev šole. Ne kadi, ne pij alkohola ter ne uživaj nobenih drugih psihoaktivnih sredstev. Tudi drugim učencem ne ponujaj omenjenih substanc, jim jih ne prinašaj ali jih ne napeljuj k nezdravemu načinu življenja. Ne poseduj, uporabljalj ali prodajaj pirotehničnih sredstev.

Skrbi za duhovno bogato življenje, ki ga omogočajo različne umetniške dejavnosti in prireditve na šoli in v kraju (glasbene, likovne, dramske dejavnosti) ter raziskuj in razvijaj svoje talente sam in skupaj z vrstniki, sebi in drugim v veselje in obogatitev.

Na vse ankete in vprašalnike resno in zrelo odgovarjalj, saj ti jih vedno damo z namenom, da bi izvedeli, katero področje delovanja šole lahko še izboljšamo.

Bodi samoiniciativen in družbeno odgovoren. Predlagaj nove rešitve, ideje, zavzemaj se za rešitev problemov ki jih zaznavaš v šolskem ali krajevnem okolju.

Prijava k dodatnemu ali dopolnilnemu pouku ter individualni in skupinski pomoči te obvezuje, da te ure redno obiskuješ.

Spodbujaj svoje starše za sodelovanje s šolo. Obveščaj jih o predavanjih, govorilnih urah, roditeljskih sestankih. Če ti v šoli ne gre najbolje, ti bomo tako lažje pomagali; če pa si dober učenec, boš staršem z našimi dobrimi vestmi polepšal dan.

Na poti v šolo uporabljal varne šolske poti in upoštevaj prometna pravila. Na avtobusu upoštevaj avtobusni bonton.

Če opaziš kršenje šolskih pravil, se pogovori z razrednikom, z delavkami šolske svetovalne službe ali pisno obvestilo oddaj v zaupni nabiralnik. Še posebej bodi občutljiv, če si deležen nasilja, ali pa nasilje opaziš.

Sodelovanja pri posamezni uri pouka, npr. pri športu, si lahko oproščen(a) le na osnovi zdravniškega opravičila, izjemoma tudi na osnovi pisnega opravičila staršev. Pri uri moraš vseeno prisostvovati in opraviti nadomestno dejavnost, ki tvojega zdravja ne bo ogrožala. **Uporaba osebnih elektronskih naprav v času pouka je prepovedana, uporaba mobilnih telefonov je dovoljena samo v nujnih primerih.** V času šolskih in obšolskih dejavnosti ter med odmori je uporaba mobilnih telefonov in drugih elektronskih naprav prepovedana, razen če je potrebna za zagotavljanje varnosti ali zdravja učencev. Elektronske naprave, ki jih prinašaš v šolo, morajo biti izklopljene. Na lastno odgovornost jih lahko shraniš v svoji garderobni omarici. Uporaba elektronskih naprav je dovoljena zgolj na podlagi izrecnega dovoljenja učitelja za namene in potrebe učnega procesa. V nujnih primerih lahko uporabiš telefon v tajništvu šole. Zvočno in slikovno snemanje in fotografiranje učencev in delavcev šole ni dovoljena.

Priporočila za starše:

Sodelujte s šolo. Redno hodite na govorilne ure tudi k učiteljem, ki niso razredniki vašega otroka in tudi, če so vaši otroci brez vseh težav. Če se le da, naj se vsaj eden od staršev udeleži roditeljskega sestanka. Če le utegnete, obiskujte šolske prireditve. Podajajte pobude in izboljšave.

Tudi z domačimi vzgojnimi ukrepi **podprite naša vzgojna prizadevanja.** Naša enotnost bo rodila boljše sadove. Poskusite podpirati tudi naše izbrane vrednote.

Otroke učite prevzemanja odgovornosti za svoje odločitve in sprejemanje posledic.

Otroke učite samostojnosti, zaupajte jim, marsikaj zmorejo sami.

Kritik učiteljev in ostalih delavcev šole ne izražajte pred otrokom, pogovorite se z osebo, katere ravnanje se vam zdi sporno, javite pritožbo ali svoje mnenje ravnatelju ali pritožbeni komisiji. Raziskave so potrdile, da so uspešnejši tisti učenci, katerih starši šolo v očeh učencev podpirajo.

Otrokom poskusite vedno sporočiti, da morajo svoje šolske obveznosti jemati resno. Učenci so uspešnejši, če starši otrokove šolske obveznosti jemljejo resno.

Pogovarjajte se z otroki o pravilih vedenja na šoli. Njihove dvome glede določenega pravila jim poskusite razjasniti, lahko se o smotrnosti določenega pravila skupaj prideta pogovoriti tudi na šolo. V začetku šolskega leta se z otrokom pogovorite o njegovih zadolžitvah v šoli. V pomoč naj vam bo zapis v publikaciji. Po pogovoru se oba podpišita v publikacijo.

Ne opravičujte otrokovih neopravičenih izostankov, raje skupaj z razrednikom poskusite ugotoviti vzrok in preprečiti nadaljnje neopravičeno izostajanje otroka.

Starši morate najkasneje v petih dneh po izostanku učenca razredniku sporočiti vzrok izostanka. Izostanke opravičujete v otrokovi publikaciji. Šola želi, da starši vnaprej sporočite razredniku, če veste, da bo otrok odsoten dlje časa zaradi bolezni. Razrednik bo tako lahko spodbudil sošolce, da bolnega učenca seznanjajo z vsem dogajanjem v šoli. Če razrednik sumi, da učenec izostaja od pouka neopravičeno dlje časa in starši kljub opozorilom izostankov ne opravičijo, šola o tem obvesti Center za socialno delo in šolsko inšpekcijo.

Starši lahko vnaprej napoveste odsotnost učenca. Razrednik lahko odobri napovedan izostanek do petih delovnih dni, če učenec nima hudih učnih težav, težav z vedenjem ali daljših opravičenih izostankov zaradi bolezni. Daljšo napovedano odsotnost odobri ravnatelj, če se mu vaša pisna prošnja zdi utemeljena in za učenca koristna.

Posvetujte se z otrokom, kateri dodatni ali dopolnilni pouku in interesno dejavnost bi želel ali moral obiskovati in ga v dogovorjenem roku prijavite, nato pa otrokovo obiskovanje in delo redno spremljajte.

Učenec je lahko oproščen sodelovanja pri določenih urah pouka in drugih dejavnosti šole za daljše obdobje le na osnovi mnenja in navodil zdravnika. Za otrokovo nezmožnost sodelovanja pri določeni uri pouka, pa učitelju v publikacijo napišite obvestilo vnaprej.

Spremembe naslova ali telefonskih števil čim prej javite razredniku in v tajništvo.

Za delavce šole:

Šola bo pripravila optimalne pogoje za kvalitetno delo učencev in delavcev šole. Skrbela bo za varno in spodbudno okolje. Vsi zaposleni delujejo za pozitivno podobo šole, da bodo učenci radi hodili v šolo.

Vsi delavci šole bodo dosledno upoštevali izbrana vzgojna načela.

Skupina za VN novim sodelavcem predstavi VN in pravila šolskega reda OŠ Davorina Jenka Cerklje na Gorenjskem.

Strokovni delavci omogočajo staršem vpogled v šolsko delo in ob primerni priložnosti (Dan šole, praznične ali dobrodelne prireditve) poskrbijo za javno predstavitev dela učencev (koncert, razstava, prispevki v medijih, šolsko glasilo, predstava, delavnice).

Razrednik mora z daljšo napovedano odsotnostjo učenca seznaniti učiteljski zbor, predvsem odsotnost s taborov in šol v naravi.

Razrednik vsako neopravičeno odsotnost učenca javi staršem. Skupaj se dogovorijo, kako bodo ukrepali in preprečili nadaljnje neopravičeno izostajanje.

Vsi izostanki učencev se vodijo v dnevnikih.

Razrednik ob sumu daljšega neopravičenega izostanka od pouka v sodelovanju s svetovalno službo in z vodstvom šole obvesti Center za socialno delo in šolsko inšpekcijo.

Evidenco izrečenih opominov ter evidenco vseh stikov s starši in drugimi institucijami, piše in hrani zapisnike ob izrekanju vzgojnega ukrepa ali vzgojnega opomina (natančen opis kršitve, način reševanja problema, vzgojni ukrep ali vzgojni postopek, evalvacija), pripravlja obvestila za starše ob izrekanju vzgojnega opomina ter skrbi za pripravo individualiziranega vzgojnega načrta učenca.

Šola za učence, ki so oproščeni določenih dejavnosti, organizira nadomestno dejavnost, ki jih otrok sme opravljati v skladu z navodili zdravstvene službe.

Vsak učitelj lahko v dogovoru s starši učenca, ki ne izpolnjuje svojih obveznosti, zadrži po pouku in mu s tem omogoči, da neopravljene obveznosti opravi v šoli.

Strokovni delavec pri svojem delu dosledno upošteva Zakon o preprečevanju nasilja v družini. 6. člen omenjenega zakona pravi, da mora vsakdo, zlasti pa strokovni delavci oziroma delavke v zdravstvu ter osebje vzgojno-varstvenih in vzgojno-izobraževalnih zavodov, ne glede na določbe o varovanju poklicne skrivnosti takoj obvestiti center za socialno delo, policijo ali državno tožilstvo, kadar sumi, da je otrok žrtev nasilja.

Za vodstvo šole:

Skrbi za dobre odnose med vsemi deležniki v šoli in še posebej za odnose med zaposlenimi.

Skrbi za stalno izobraževanje vseh zaposlenih še posebej na področju vzgojnega delovanja.

Odobri odsotnost od pouka daljšo od petih dni.

Skrbi za redno obravnavanje vzgojne tematike na koordinacijah.

Skrbi za seznanjanje z VN in Pravili šolskega reda vse delavce šole še posebej na novo zaposlene. **V začetku šolskega leta se ravnatelj o vzgojnem delovanju in pravilih šolskega reda pogovori z vsemi delavci šole - strokovni delavci, administrativni delavci, osebje v kuhinji, čistilke, hišnika ...**

Skrbi za izvajanje Vzgojnega načrta v celoti.

5. **ZA ZAKLJUČEK ...**

- »Kar sejemo, to žanjemo, kar dajemo, to prejemamo.« (slovenski pregovor)
- »Kdor mi dela dobro, me uči, kako naj bom dober.« (portugalski pregovor)
- »Natakni zanko na jezik, preden jo kdo natakne tebi.« (latinski pregovor)
- »Domišljavost ne gleda pod noge, zato pogosto pade.« (nemški pregovor)
- »Modrec ima jezik v duši, bedak vso dušo na jeziku.« (tatarski pregovor)
- »Lenoba tako počasi hodi, da jo revščina kmalu dohiti.« (angleški pregovor)

mag. Boštjan Mohorič
ravnatelj